

Na to predava g. L. Stiasny: „Po regulaciji učiteljskih plač.“ Da si je priborilo učiteljstvo v zadnjem času toliko ugleda, je to zasluga naše stanovske zavesti in marljivosti. Regulacija učiteljskih plač ima več pomena v moralnem oziru, zakaj z osebnim statusom bode jenjalo sramotno „pritiskanje kljuk“. Sloga se bode ojačila, zakaj enako delo bo dobilo enako plačilo. Sedaj se bo šele dosegla ista stalnost učiteljev, ki edina pospešuje uspešno učiteljevo delovanje ter tesno združevanje učitelja s krajem in z ljudstvom.

Besede, ki so jih govorili poslanci raznih strank in zastopniki vlade, so pričale, da so bili prešinjeni globoke naklonjenosti do ljudskega šolstva in kranjskega učiteljstva. Razvidno je, da smemo učitelji z letošnjim deželnim zborom zadovoljni biti, a tudi učiteljice, zakaj njih stališče na Kranjskem prekosi ono sosednih dežel. Učiteljice so si priborile z vestnim izpolnovanjem svojih dolžnosti ugled. Da se žensko vprašanje pri nas tako razvija, se moramo le veseliti, ker v povzdigo kulturne stopinje našega naroda je izobražena ženska važen faktor.

Regulacijo učiteljskih plač je doseglo „Slov. učit. društvo“ in njega glasilo „Učit. Tovariš“, v prvi vrsti osebni status. A to ni bilo delo par tednov, ampak vztrajno delo mnogih let. Res ponosni smemo biti na tako izredno delavni odbor.

Ako bi ostal krajevni sistem, bi se zboljšale plače učiteljicam le minimalno, največim le 50 gld. Ker je „Slov. učit. društvo“ doseglo osebni status, je razvidno iz tega, da ni mislilo učiteljic prikrajševati, kakor se je domnevalo, in prav lahko se doseže sporazumljenje. Zadnji boj je bil hud, obstrukcija učiteljic prav brezpomembna, a v zadnjem času so se njihovi nazori ublažili.

V našem okraju ni prišlo dosedaj do kekega prepira. Po regulaciji učiteljskih plač nam je dolžnost, da se zopet popolnoma složimo, zedinimo, da zamoremo častno nastopati tudi izven šole. Vsled tega navdušuje zbrane k slogi.

V proslavo 50letnice presvetlega cesarja priredi naše učiteljsko društvo dne 19. listopada t. l. učiteljski koncert v Radovljici. Natančneje se sklene na prihodnjem zborovanju. V odbor so bili voljeni: A. Grčar, predsednik; V. Zavrl, podpredsednik; L. Stiasny, tajnik, J. Ažman, blagajnik; Fr. Rus, pevovodja; E. Oman, odbornica. Radi slavnosti pomnožen odbor: Fr. Vovkova, J. Pijanecki in Ig. Rozman. Sklene se, da društvo pristopi k „šolskemu muzeju“. Za delegate k prihodnjemu zborovanju „Zaveze učit. društev“ se zvolijo: A. Grčar, L. Stiasny, J. Korošec, A. Okorn in K. Droll.

Društveni instrumenti pa se naj prodajo, ker se več ne rabijo. Predlog, naj se slovenskemu učiteljskemu društvu izreče zahvala za krepko potezanje o priliki regulacije učiteljskih plač, je sprejet soglasno. Prihodnje zborovanje bo v Mošnjah 1. četrtek rožnika meseca. Na dnevnem redu bo: 1.) Pogovor o koncertu; poročajo Rus, Rozman in Pianec. 2.) O nagrobnem spomeniku umrlemu tovarišu A. Triplatu; poročata gg. Ažman in Medić. Sproži se tudi vprašanje o „Popotnikovem koledarju za slovenske učitelje.“ Ker je pričel g. tiskar Šeber v Postojini izdajati imenik učiteljev in šol na Kranjskem, naj ga popolni za vse slovenske učitelje in šole, pa tudi zaznamek učencev, vrtov itd. je dobro došel učiteljem. Če pa ne misli g. Šeber popolnega koledarja izdajati, je bolje za nas učitelje, da opusti konkuriranje z goriško tiskarnico, oziroma z g. Gabršekom. *Jos. Korošec.*

Vestnik.

Učiteljski konvikt: G. Ferdo Wigele, učitelj v Starem trgu pri Ložu, je nabral velikonočni ponedeljek pri zaroki gospice Vikice Pečetove na knj. kr. podr. št. 305. 24 K. Živela mlada zaročenca, živele vrle darovavke in darovavci! G. Frančišek Verbič, učitelj v Slavini, 20 K na knj. kr. podr. št. 162. G. J. Stupica, učitelj v Draž-

gošah, 16 K in sicer 10 K kot zahvalo za oproščenje vojaščine, 6 K pa nabral na velikonočnem obedu pri prijatelju J. Armiču v Sorici.

Slovenski šolski muzej: Učiteljsko društvo radovljiškega okraja je plačalo 10 gld.

Srebrna poroka princezinje Gizele. Dne 20. mal. travna so slavili v Monakovem ter na vseh evropskih dvorih srebrno poroko najstarejše hčere našega cesarja, princezinje Gizele in bavarskega princa Leopolda. „Mala princezinja“, kakor jo je imenoval narod, je bila v svojih otroških in dekliških letih jako skromna ter velika nasprotnica vsakemu nakitju. Niti rokavic ni hotela nositi, da se je morala njena komornica zateči k laži, češ, da ji dvorska straža ne bode izkazala dolžne časti, ako ne obleče rokavic. Zato je tudi vedno stegala svoje ročice proti straži, kadar je šla preko dvora, da vidi, da ni brez rokavic. Najbolj vesela je bila mala princezinja v obiteljskem krogu. Svoje roditelje je obiskovala dvakrat na dan ter jim rada pripovedovala o veliki bedi, v kateri žive siromaki. Poleti je rada hodila daleč na izprehod, pozimi pa je pletla volnene robce in čepice za dobrodelna društva. Napram svojim služabnikom je bila princezinja Gizele jako blaga, tuje pregreške je sodila zelo milo. Leta 1872. je bila uvedena v društveno življenje. V svoji beli opravi je bila nad vse dražestna. Še isto leto je došel na budapeštanski dvor princ Leopold, kateri se je v lepo princezinjo zaljubil, in še isto leto sta se zaročila. Princezinja Gizele je v svojem zakonu jako srečna ter ima štiri otroke. Dve hčeri sta že omoženi, sina pa štejeta po 18 in 15 let. Cesar Franc Josip I. se je mudil več dni v Monakovem pri svoji hčeri. Monakovčani so mu prirejali simpatične ovacije.

Imenovanje. Učitelj na državni deški ljudski šoli v Trstu, gosp. Jos. Lavrenčič, je imenovan okrajnim šolskim nadzornikom za tržaško okolico.

Razpis učiteljskih služeb. V tem okraju se razpisujejo sledeče službe: 1. Nadučitelja-voditelja dvorazrednice v Batujah, 2. učitelja-voditelja enorazrednic v Gaberjah pri Sovodnjah, Plaveh in Vedrijanu, 3. potovalnega učitelja za Srednje-Kambreško, 4. učiteljic v Ajdovščini, Kalu, Lokavci in Črnicah.

Vse službe so 3. plačilne vrste z dohodki, določenimi v šolskih postavah 10. sušca 1870. in 15. vinotoka 1896. Potovalen učitelj dobiva še 100 gld. potnine.

Prosivci naj vložijo prošnje s izpričevali učit. sposobnosti najdalje do 4. rožnika 1898. pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Gorici.

V Gorici, 12. mal. travna 1898. C. kr. okrajni šolski svet.

Kaznovalni stol. Neki Yankee je izumil stol, kateri s pomočjo elektrike sam tepe vsakogar, kdor sede nanj. Tak stol baje že uporabljajo na neki šoli v Kolaradu, kjer so spočetka te nove vpeljave celo sicer pridni otroci nagajali, da poskusijo to novo, originalno napravo, katera neki zdravju ni prav nič škodljiva.

Viško-glinška čitalnica priredi dne 1. vel. travna t. l. na Glincah v prostorih g. J. Travna veselico, katere čisti dohodek je namenjen učiteljskemu konviktu. Začetek veselice ob 6^{1/2} uri zvečer.

Deželni odbor kranjski je imenoval zastopnikom v c. kr. okr. šol. svetu kamniškem g. pl. Garzarollija, c. kr. okr. sodnika v Kamniku.

Jubilejno leto. Letošnje leto 1898. je jubilejno leto. V tem letu slavimo namreč 700 letni spomin kronanja Přemysla II. za dednega kralja češkega, 550 letni spomin ustanovitve praške univerze, 100 letni spomin rojstva Palackega, 70 letni spomin rojstva Leva Nikolajeviča Tolstega, 50 letnico presvetlega cesarja Frančiška Jožefa I., 50 letni spomin leta 1848. in 50 letnico, kar je odpravljena tlaka. *Jos. Korošec.*

Šlezjska specialiteta. Okrajni šolski svet v Fryštatu razpisuje za enorazredno javno šolo v občini Vrbici mesto učitelja. V tej uradni izjavi se pravi, ker ima šola nemški poučni jezik, se mora v češki jezik prestavljati.

S tem razpisom je v Šleziji uvedena nova specialiteta, ki nima para na celem svetu. Taka šola z nemškim poučnim in s češkim prestavljajočim jezikom je plod specialiteta šlezijjskih možgan, in nima primere med civilizovanimi narodi. (Pač, na Koroškem.) Kaj si misli razumni človek o takih oblastvih, katera so izumile takošen šolski nestvor; gotovo, da jih vodi strast, da skušajo na tak način grmanizovati. To se razume, da šleski višji urad na vse to ne bude nič ukrenil in se ne bude protivil takšnemu barbarstvu. Uvesti se mora tudi, da se rabi dosledno za češko-tschechisch, mesto dosedanjega „böhmisch“. Naš „kraingerisch“ jezik smo srečno prekrstili v „slovenisch“. Le Korošce nas še pitajo z „bindisch“. J. K.

Odlikovanje. Cesar je podelil gospodu Josipu Barle-tu, ravnatelju mestne šole v Slov. Gradci, zlati križec za zasluge. Čestitamo vrlemu rodoljubu na tem odlikovanju.

Zahvala. Visoki deželni zbor, slavni mestni zastop in slavna hranilnica kranjska so tudi letos darovali znatne podpore po 200 gld. „Národní Šoli“ za nakup šolskega blaga revnim šolam in šolam za silo.

Za ta velikodušni dar izreka odbor „Národne Šole“ vsem imenovanim korporacijam najtoplejšo zahvalo v imenu obdarovanih šol.

Ljubljana, 16. mal. travna 1898.

Ant. Razinger,
t. č. predsednik.

Jos. Cepuder
t. č. tajnik.

Prošnja. One č. gg. člane „Vdovskega učiteljskega društva“, ki še do sedaj niso plačali letnine za l. 1898., nujno prosimo, da store to vsaj dne 1. vel. travna, ker bi sicer po § 10. društvenih pravil prenehali biti člani tega društva.

Za odbor „Vdovskega učiteljskega društva“:

Juraj Reček,
t. č. predsednik.

Jos. Cepuder,
t. č. blagajnik.

Jubilejni koncert

v proslavo 50 letnice cesarjevega vladanja.

Oglašenci: Gospa E. Oman iz Begunj; gospodične: K. Droll z Bleda; A. Fatur iz Mošenj; A. Okorn iz Kroke; gospodje: Fr. Rus z Bleda; Jos. Korošec iz Kroke; J. Pianekci iz Radovljice; A. Arselin z Ljubnega; Ignacij Rozman iz Mošenj in Miha Bergant iz Šmartna pri Kranju; Gizela Ekel, učiteljica; Ferdinand Kalinger, nadučitelj in Davorin Matko, učitelj, vsi trije v Toplicah na Dolenjskem; Alojzij Potočnik, učitelj v Gribljah. — V kratkem začnemo razpošiljati note, zatorej prosimo, da se kmalu zglaste tisti in tiste, ki bodo sodelovali pri koncertu.

Podpisanec priporoča čast. tovarišem in čisl. tovarišicam ter slav. krajnim šolskim svetom sledeča svoja delca:

1. Zabavna knjižnica za mladino; izišlo do sedaj 7 zvezkov à . . . . . 15 kr.
2. Stariši, podpirajte solo! . . . . . 12 „
3. Štirideset napevov za šolske pesmi (najnovejše delce) . . . . . 25 „
4. Peronospora ali strupena rosa . . . . . 12 „
5. Jezikovne napake učencev ptujskega glavarstva 10 „
6. Šaljivi Jaka; dva snopiča à . . . . . 25 „
7. Zlate jagode, ... 65 „

Knjižice od številke 1 do 6 se naročajo pri pisatelju, delci pod številko 6 in 7 pa pri Ljubljanskih knjigarjih J. Giontiniju in Kleinmayr & Bambergu. „Národne legende“, ki so mi že pred par leti docela pošle, izidejo v kratkem v novi obliki pri gospodu J. Giontiniju v Ljubljani.

Anton Kosi,

učitelj v Središču (Štajersko).

(3)

Svoji k svojim! * Domača tvrdka

Josip Petrič v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 6

Prvo in edino založništvo domačih izdelkov
šolskih zvezkov

ki vstrezajo glede kakovosti in oblike popolnoma ministerskemu ukazu z dne 27. vel. travna 1881. l., št. 7973/31 in z dne 28. mal. travna 1886. l., št. 26, in kateri se kot taki vsled odredbe visok. c. kr. deželnega šolskega sveta kranjskega z dne 14. svečana t. l. smejo rabiti na vseh javnih šolah. — Glede kakovosti se odlikujejo od vseh dosedanjih zvezkov; temu so najboljši dokaz mnogobrojna pohvalna pisma. Linamenti so popolnjeni (sedaj že 9 linamentov).

Risanke brez stigem in s stigmami z 1, 2 in 3 cm. Vsaka risanka ima podložek.

Največja zaloga raznih šolskih potrebščin. — Najfinejša šolska peresa

„Klasp“ po 45 kr., „Aluminium“ po 85 kr. škatljica. Vsako pero nosi znamko: „Učiteljski konvikta“.

Od zvezkov in peres dajem jedno tretjino čistega dobička „Učit. konviktu“.

Pole s podobami za šolo in dom I. serija 25 pol v mapi 1-60 gld. Kdor naroči vse serije, dobi 5% popusta.

(Obračunalo se bo pri zadnji seriji.)

Najboljše asortirana zaloga vseh pisarniških in risarskih potrebščin po najnižjih cenah.

Vkljub zelo nizkim cenam pošiljam od danes naprej sl. šolskim vodstvom in kraj. šolskim svetom šolsko blago, ako znaša račun vsaj 10 gld., poštnine prosto.

Nadejajoč se, da me p. i. zavedno učiteljstvo ne bo preziralo s cenjenimi naročbami, belježim

z najodličnejšim spoštovanjem udani

Josip Petrič.

Podpornik „Učiteljskega konvikta“

Točna in cena postrežba

Blago najboljše kakovosti

Izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stane za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrta leta 1 gld. Udje „Slovenskega učiteljskega društva“ plačajo na leto 3 gld. naročnine in 1 gld. udnine. — Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati odgovornemu uredniku (uredništvu) v Ljubljani, Šubičeve ulice št. 3; naročnino pa prejema g. Francšek Črnagoj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za celo stran 15 gld., pol strani 8 gld., 1/4 strani 5 gld., 1/8 strani 4 gld., 1/16 strani 2 gld.; manjši inserati po 10 kr. petitvrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštnine še 3 gld.